

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta	\$5.50 Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta	\$1.60 Yksi kuukausi
CANADAAN:	
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00	
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:	
Yksi vuosikerta	\$8.50 Kuusi kuukautta
	\$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:	
One Year	\$5.50 Three Months
Six Months	\$3.00 One Month
	..60

NEUV.-VENÄJÄN SOTILAALLINEN ASEMA LUJA

Tarkoituksena ei ollut Varsovan valtaaminen, vaan ehtojen lukeminen ententelle

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 18, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
NEW YORK. — Everstiluonnatti Augustin Bek julkaisussa "Soviet Russia" selittää Neuvosto-Venäjän sotilaallisesta asemasta seuraavaa: "Puolan strateginen päämäärä näyttää Moskovaan ja puolalaiset ehdottivat kaikki yrityksensä löytääkseen Venäjän armeijan pääjoukon aikaa ratkaisevan taistelun, hävittääkseen joukot ja siten avata ovet Venäjän pääkaupunkiin.

"Puolalla oli liikkeellä melkein kotonainen voimansa Venäjää vastaan. Mutta onnettomuudeksi he eivät tulleet löydöksi ja lopuksi heidän takellin voivoimansa, kenttäarmeija, tuli olemattomiksi murskautuessa. Huolellisesti tutkittaessa löydettiin Puolan armeijan jätkeiden peräntymistä, nähdään heidän taistelujoukkonsa joutuneen pako-tilaan, takaa-ajajat olivat kaiken matkaa kinterillä. Venäläiset jatkuvasti painavat löytyä vihollista Varsova ja Lembergin kohden.

"Sensitään, kaikista liittolaisten sanomalehdistön yrityksistä huolimatta luhduttaa yleistä mielipidettä, että Puolan armeija voidaan uudestaan järjestää, ja että se kykenee toipumaan uuteen taisteluun neuvostojoukkoja vastaan, vain lausua, että Puolan kenttäarmeija on täydellisesti löyry ja että Varsovan portit ovat selkoseitillä voittokkaalle Puolalaiselle Armeijalle.

"Venäjän punainen pääesikunta tietää vallan hyvin, että sillä ei ole hitaain vaikeuksia marssia Varsovaan, mutta sen pääpyrkimyksenä ei ole niinkään paljon Puolan pääkaupungin valtaus kuin liittolaisten palottaminen hyväksynnällä Neuvosto-Venäjän Moskovaan lukemat ehdot.

"Punainen Armeija taistelurintaman pohjoispuolella on hyvin vahva ja valmis kohtaamaan kaikkia liittolaisten yrityksiä Puolan avustamisessa, siinä tapauksessa jos tähän mielettömään ja sotilaallisessa suhteissa keskenkysymyksen yritykseen turvauduttaisiin. Että liittolaiset voisivat vahvistaa Puolan taistelujoukkoja satamiehillä on yhtäläinen mahdollisuus kuin sekin vaivasta, että Englanti voisi saattaa Euroopan ja Amerikan uuteen sotaan Venäjää vastaan. Puolalaiset itsekin käsittävät tämän, ja epätoivonsuudessaan ja pelossaan he sen vuoksi vetoavat presidentti Wilsonin siivelliseen kannatukseen: Armeija, jonka täytyy etsiä sellaista kannatusta ulkoma, ei ole enään mikään armeija.

Puhuessaan ententen pikaisen välihuoneen vaatimisen yhteydessä tekoista uhkauksista, eversti Bek selitti:

"Ei ole epäilemistäkään, ettekö Moskova seisoi jyrkkänä päätöksessään, osottamatta vähintäänkin luottamusta ententen lupauksiin ja "takeisiin." Toiselta puolen Venäjän saarto tietää hyvin, että liittolaisten saarto yhäkin rokkuu Venäjän ympärillä, tietää ettei sitä ole poltettu, niinkuin on oletettu, ja sensitten Venäjän uhaaminen uudella saarrolla on alvan turhaa. Englanti ja Ranska voivat kyllä antaa uuden näytännön "kansanvalitsussuudessaan Venäjän satamien, siihen luettuna Kronstadtin ja Pietarinkin, järjestämässä pommituksessa, mutta tämän pelin seuraukset olisivat samanaikaiset kuin ennenkin; ja vakavat asiantuntijat, siitä olen varma, ovat kansain samaa mieltä. Siitä kärsivät ne kansat, jotka juuri ovat ryhtyneet kauppaavitoon, luulen merien olevan heille vapaan, ja entien kärsii Suur-Britannia, ja se tietää sen hyvinkin.

"Neuvosto-Venäjä on murtautunut Clemenceaun "terveysrenkaan" (cordo sanitaren), ja Englannin saarrolla huolimatta mereltä, Venäjä kykenee edelleen taistelemaan vapauden ja oikeuden puolesta ja tulee lopullisesti voittamaan."

LONTOO. — Timesille ilmoitetaan Jerusalemista, että bolshevismit leviävät Syyriaan. Levitetään Trotskin ja Leninin kirjoitettuja, jossa tunnustetaan Arabian riippumattomuus.

BOLSHEVIKIT VALLANNEET KAUPUNKEJA

Puolan hallitus ja ulkomaisten lähetystöjen siirtyneet Poseniin

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 18, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
BERLIINI, elok. 17 p. — Bolshevikit edelleen etenevät Puolan rintamalla ja he ovat vallanneet Lautenburgin, Strassburgin, Löbauin, Lyckenin, Rendenin, Graudenzin ja Thornin länsi-Preussissa, mikäli Alensteinita Morgen Postille tulleet tiedot kertovat. Kauempana etelässä punaiset ovat lähellä Novo-Minskia ja Modlinin pohjoisella linnoituksella. Novo-Minskien johtavaa tietä he ovat painaltaneet kauemmaksi etelään ja päässeet Bug-joen varrelle olevien puolalaisten joukkojen selkäpuolelle.

VARSOVA, elok. 17 p. — Puolalaiset ovat pakottaneet punaiset perääntymään Wyra-joen toiselle puolelle ja vallanneet takaisin Clechnowin. Puolalaiset ilmailijat avasivat kuularuskuistaan tulen perääntyneitä punaisia kohti. Taistelu on parhaillaan käynnissä Radzymin suunnalla.

Punaisten yrityksen kokonaan saartaa Varsova murtamalla puolalaisten rintama Plotzkissa ja marsimalla sieltä ensin etelään ja sitte itäkköpuoleen liittyäkseen kaupungin itäpuolella oleviin punaisiin joukkoihin, saattoivat puolalaiset tyhjiin raukemaan kiivaan taistelun jälestä.

VARSOVA, elok. 15 p. (Myöhästynyt.) — Punainen patrulli meni tänään Veikselin poikki Thornin eteläpuolella puolalaisilta valtaamalaan promoulla. Se oli jo katkaissut Varsova-Thornin rautatien enenkin puolalainen ratsuväkiosasto saapui paikalle ja ajoi sen takaisin joen toiselle puolelle.

Vähän aikaisemmin venäläinen jalkaväki, kiivaan tykkitulon sille ensin tietä valmistettua, tunkeutui näin Stanislawaan saakka, joka on vain 8½ mailin päässä Varsovasta, tehden tilanteen kriittilliseksi. Puolalaisen divisioonaa teki kuitenkin vastahyökkäyksen punaisia vastaan ja pakotti heidät perääntymään entisiin aseimiinsa ja samalla valtaisi takaisin Radzyminin, joka on jo valhantunut oimistajaa viisi kertaa.

Puolan hallitus Posenissa.
PARIISI, elok. 17 p. — Puolan ulkoministeri prinssi Sapieha on vielä Varsovassa, mutta toiset ministerit ja jäsenet samoin kuin Ranskan ja Englannin lähetystöjen jäsenetkin ovat menneet Poseniin, mikällä tänne tulleet tiedot kertovat.

Suomal. saaneet lisää voittoja

ANTVERPEN, 17 p. elok. — Amerikalaiset voittivat ensimmäisen sijan ja kolme muuta sijaa korkeushyppäessä Olympialaisissa kisoissa tänään. London, New Yorkista, asetti uuden Olympialaisen saavutuksen tuloksella 1.94 metriä (6 jalkaa 4½ tuumaa). Toiselle sijalle tulivat amerikalainen Muller ja ruotsalainen Eklund, kumpikin saaden saman tuloksen.

5,000 metrin juoksuun voitti ranskalainen Guillemot. Suomalainen Nurmi oli toisena, ruotsalainen Backman kolmantena, suomalainen Koskinen neljäntenä, engl. Blewit viidentenä ja engl. Seagrove kuudentena.

800-metrin juoksussa ansaitivat englantilaiset ensimmäisen, kolmanneen ja neljännen sijan. Amerikalainen Elby, Chicagosta oli toisena.

Suomalainen Niklander työnsi kuulaa karsintakilpailussa 14 metriä 15½ senttimetriä, voittaen amerikalaisen Pat McDonaldin 7½ senttimetrillä. Loppukilpailuihin kuulartionnissa pääsivät, paitsi edellisellä Propola, Suomi; Liversedge, Amerikka; Nilson, Ruotsi; Tammer, Viro.

Eri maiden saavutukset kenttäheilussa pisteittäin jakaantuvat nyt seuraavasti: Yhdysvallat 66½; Suomi 34; Englanti 23; Ruotsi 14½; Ranska 13; Viro 2; Norja 1.

PARIISI, elok. 18 p. — Italialainen runoilija Gabriele d'Annunzio, joka nimitettiin aika sitte valtaisi miehineen Flumen, on nyt julistanut Flumen itsenäiseksi tasavallaksi.

Leverin laki ei sovellu villatrustin syyttämiseen

WASHINGTON, 17 p. elok. — Etä niin kutsuttu Leverin laki ei sovellu mahtavaan kapitalistiseen trustiin niinkuin se soveltuu esim. hillekaivajien "trustiin" — United Mine Worker's liittoon, tuli todetuksi eilen, kun tuomari Mack New Yorkin federaalioikeudessa kumosi American Woolen Co:aa vastaan Leverin lain nojalla nostetut kantheet. Tuomari selitti, että Leverin lain henki ei tarkoitanut "kontrolloida vaatetarpeisiin käytettyjen raaka-ainoiden jakoa, toisin sanoen: vaatetarpeisiin tarvittavien raaka-ainoiden jaon estäminen ei ole "elintarpeiden jaon rajoittamista."

Kanteet villatrustia vastaan oli nostanut hallitus samoilta perusteilla jokeenkin kuin United Mine Workers liittoon vastaan viime talvena Indianapolissa. Hallitus tulee vetoamaan päätöksestä Yhdysvaltain ylioikeuteen.

HALLITUKSEN LAIVAT MYYDÄN YKSITYSILLE

WASHINGTON, 17 p. elok. — Meriliikenneviraston puheenjohtaja Benson on julkaisut ne ehdot, joiden nojalla 1200 hallituksen teräsluovaa uuden merikauppalaan mukaan myydään yksityisille hillekelle. Laivat myydään huutokaupalla, mutta tarjoukset eivät saa olla alle \$160 tonnia kohden. Ostaja voi maksaa kauppasummasta kymmenen prosenttia käteisesti ja loput vähitälserissä. Näin tulee hävitetyksi kansan varoilla sodan aikana luotu melkoisen suuri kauppalavasto.

Englannin ja Venäjän neuvottelut

"Krasnaja Gasetta" julkaisee Neuvosto-Venäjän ulkoasiain komissariaatin ilmoituksen, jossa kerrotaan, että Krassin neuvotteluaan Englannin hallituksen jäsenen kanssa v. k. 29 p. osotti Englannin hallituksen jyrkään nootin, jossa hän ilmoittaa, että jos Englannin hallitus haluaa poistaa molempain maiden väliset väärinymmärrykset ja lopettaa vihollisuudet sekä läheisessä etä kaukaisessa idässä samoin kuin järjestää molemminpuoliset taloudelliset ja omaisuussuhteet, niin neuvostohallitus on halukas ryhtymään sovitteluihin, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että Englanti alkaa muodollisesti neuvottelet. Neuvostohallitus on valmis antamaan muodollisen sitoumuksen siitä, ettei se ryhdy harjoittamaan propagandaa Englannissa eikä sekannu tämän maan sisäisiä asioihin siinä tapauksessa, että päästään yleiseen taloudelliseen ja kauppasopimukseen ja että Englannin hallitus sitoutuu luopumaan propagandasta neuvostovaltiaan vastaan Venäjällä. Neuvostohallitus on valmis tarkistamaan ulkopoliittikkansa perusteet ja luopumaan kaikista vihollisuuksista Englantia vastaan, jos Englanti sitoutuu tähän erikoisella sopimuksella, joka laaditaan erikoisessa konferenssissa. Tässä konferenssissa tulee olla yhtä monta edustajaa kummallakin puolella samoin kuin asiantuntijoita, joilla ei ole oikeutta äänestää. Krassin ilmoitti vielä, että Englanti ottaa osaa sotaliittoon Neuvosto-Venäjää vastaan.

Mikäli on puhe Englannin vaatimuksista, jotka koskevat niitten velkain tunnustamista, joissa Venäjä on yksityisille luotonantajille, niin vahingoittaa tämä Venäjän etuja. Venäjä ei saata tunnustaa liittolaisten yksityisiä vaatimuksia ja panna tuhannet orvot ja lesket, joihin isät ja miehet ovat kaatuneet Englannin aseilla tämän sekaantussa Venäjän sisäisiin asioihin, näitä vaatimuksia maksamaan. Huomautetaan, ettei kauppasuhteita muussa ta pauksessa suostuta uudistamaan ei ole yhtäpitäviä lukuisten englantilaisten lausuntojen kanssa. Kauppasuhteisiin voidaan ryhtyä ainoastaan jos neuvostovalta tunnustetaan ja rauhansopimus allekirjotetaan. Neuvosto-Venäjä puolestaan haluaa yleistä rauhaa.

Työvirasto tutkii hindujen laittomia vangitsemisia

WASHINGTON, 16 p. elok. — Työvirasto määräsi tänään toimeenpannataksi tutkinnon 93:n hindun laittoman vangitsemisen johdosta South Bethlehemissä, Pa.

Kun 29 vangitusta hindusta tarjoutui palvelukseen eräälle brittiläiselle laivalle, joka on lähössä Intiaan, heräsi työvirastossa epäluulo, että siirtolaisviraston ja englantilaisten laivayhtiöiden välillä oli salaisia vehkeitä "shanghaiata" hinduja Englannin kauppalavaston palvelukseen.

Seitsemän surmattu mellakassa Italiassa

LONTOO, elok. 17 p. — Central Newsille lennätetään Roomasta: Seitsemän henkilöä on surmattu ja lukuisia haavoitettu sosialistien toimeenpanemissa mellakoissa Abbadia, Italiassa. Yksityiskohtaisia tietoja tapahtumista siellä ei ole tullut.

ÄÄNIOIKEUSTAISTELU TENNESSEESSÄ

NASHVILLE, Tenn., 17 p. elok. — Tennessee lainalaitjakunnan alahuoneessa ponsivalloikunta pitkällisen istunnon jälkeen päätti 10 äänellä kahdeksaa vastaan suositaa maisten äänioikeusesityksen hyväksymistä. Ankara taistelu käytiin komiteassa. Lauantaina tehtiin päivastainen päätös, mutta tällä viikolla valloikunta otti uudelleen asian esille yllämainitulla seurauksella. Alahuoneessa on käyty kiivasta taistelua äänioikeusesityksestä.

PUNAISIA VAINOTAAN PUOLASSA

Puolan taantumus mässää pitämällä yllä raakaa valkoterroria

PARIISI, elokuun 18 p. — Tässä lehdissä julkaistua tietoa Puolassa riehuvasta valkoisesta terrorista, joita tietoja on tänne tuonut muudan puolalainen sosialisti, joka on saapunut tänne suoraan Varsovasta ja sotarintamalta.

"Puolan sisäministeri ja poliisit vangitsevat ilman armoa kaikki sosialistit, joiden vain otaksutaankin olevan myötätuntoisia bolshevikeille," sanoo tämä puolalainen sosialisti. "Kymmeniätuhansia sosialisteja on vangittu. Viranomaiset 'mässäivät' vainoilla, vangitsemisilla ja verilylyillä. Vankilat ovat kaikki niin täyteen ahdettuja, että on täytnyt lattaa erikoisa vankileirejä, jolle on kulettu vangittuja sosialisteja ja useimmilla niistä on ruvennut riehumaan suolikuume.

"Juutalaisia on taas ruvettu oikein erikoisesti vainoamaan. Puolan taantumus on samanlainen kuin taantumus missä muualla tahansa ja niinpä sen taholta koetaan sekottaa juutalaisia bolshevikeihin. Laimkaan välttämättä siitä, onko se oikeutettua vai ei, taantumuskelliset vangitsevat juutalaisia ja vainoavat heitä yleensä. Niinpä esimerkiksi kolmessa päivässä vangittiin 80 juutalaisen sosialistijärjestön jäsentä, huolimatta siitä, että 130 mainitun järjestön jäsentä on valittu kaupunginvaltuustoihin eri osissa maata.

"On vaarallista juutalaiselle matkustaa rautatieillä, sillä jos hänet keksitään vaunussa, niin hänet heitetään ulos ikkunasta. Varsovan kaduilla pidetään juutalaisia joka päivä ja heidän partansa revitään pois."

Englannin parlamentti lopettanut istuntonsa

LONTOO, elok. 17 p. — Parlamentin alahuone eilen illalla hyväksyi hallituspuolueen johtajan Law'n ehdotuksen alahuoneen istunton lopettamisesta lokakuun 19 päivään saakka, samalla antaen puhemiehele vallan kutsua sen koolle aikaisemminkin, jos yleiset edut sitä vaativat. Tämä yhdessä Law'n vakautuksen kanssa, että silmälään tapauksessa vaikka Venäjän esittämien aselevon ehtoihin tehtäisiin huomattavia muutoksia, hallitus ei ryhdy mihinkään toimiin ensin parlamentin kanssa neuvottelematta, tyydytti vastustuspuolalaisia, joiden kanta on, että minkäänlaisiin toimiin Venäjää vastaan ei ole ryhdyttävä ilman parlamentin suostumusta.

Law sanoi, että Englanti ja Italia ovat hyväksyneet Neuvosto-Venäjän Puolalle esittämät aselevon ehdot ja että jos niitä vllpittömästi noudatetaan, niin Englanti ei tule sekaantumaa niiden maiden välisiin asioihin.

ELINTARPEIDEN KALLISTUMINEN

WASHINGTON, D. C. — Liittolaisten työviraston yhteydessä toimivan tilastotoimiston taholta ilmoitetaan, että elintarpeet Yhdysvalloissa ovat sitten vuoden 1914 kohonneet 136 prosentilla. Tähän ovat lasketut ei ainoastaan ruokavarat, vaan myöskin vaatteet, huonekalut, lämmitysaineet, valo y.m. jokapäiväisessä elämässä välttämättömät tarpeet.

Mainitun tilastotoimiston toimesta on pantu tutkimuksia toimeen eri osissa maata etupäässä suuremmissa kaupungeissa. New Yorkissa ovat elinkustannukset viimeisen kuuden vuoden aikana kohonneet seuraavasti: ruokatarvat 105 prosentilla, miesten vaatteet 220 prosentilla, naisten vaatteet 258 prosentilla, huoneiden vuokrat 32 prosentilla, lämmitys ja valo 60 prosentilla, huonekalut 205 prosentilla ja sekalaiset tarpeet 111 prosentilla.

Kohoaminen on ollut suunnilleen yhtä suuri kaikissa muissakin kaupungeissa missä tilastoja on koottu lukuunottamatta Detroitia, missä elintarpeiden hintojen kohoaminen on ollut suurempi kuin missään muussa kaupungissa Yhdysvalloissa.

ITALIALAISET MERIMIEHET VALVEUTUNEITA

Estäneet New Yorkissa puolalaisten reserviläisten kuljetuksen Danzigiin

NEW YORK (F.P.) — Kahdeksansataa puolalaista reserviläistä, jotka oli aikomus kuljettaa brittiläisen Anchor-linjan laivalla "Calabria" Danzigiin, ovat turvallisesti pidätettyä New Yorkissa 55 italialaisen merimiehen protestilakon takia. Lakko tuli italialaisen työväenliiton tietoon vasta hiljattain, kun lakkoilaiset olivat turhaan vedonneet Italian konsuliin.

Muutamasta näistä italialaisista merimiehistä ovat purjehtineet "Calabrialla" viimeiset 22 vuotta. Kaikki ovat Italian merimiesliiton jäseniä. Tämä liitto on hyvin voimallinen ja sen toimesta perustettiin Garibaldiin osuustoimintayhdistys, joka oimistaa viisi kauppalavaa. Muutamia merimiehistä ovat myös jäseninä Amerikan merimiesjärjestössä.

Calabria on matkustajalava, kantavuus 7,000 tonnia, ja se on purjehtinut Genuan, Neapelin ja New Yorkin välillä. Sodan aikana laivalla kuljetettiin rahtia, mutta äskettäin se muutettiin uudelleen matkustajalavaksi. Miehistön epäluulo heräsi, kun kuultiin laivan ensi kerran lähtevän Danzigiin, ja he ryhtyivät toimpiteisiin saatuaan tietää, että laivasta oli ostettu tila kahdeksallegadalle miesmatkustajalle — puolalaisille — jotka olivat matkalla Puolaan taistelemaan Neuvosto-Venäjää vastaan. Miehet erosivat laivalta heti, johon heillä La Folletten merimieslain mukaan on oikeus, ja vaativat vapaan matkan kotiseudulle täydellä ylöspidolla kunnes pääsevät kotiin.

Anchor-linjan virkailijat kieltäytyivät miehiä ruokkimasta, jonka tähden he lopulla vetosivat Italian konsulaattiin. Konsuli koetti viekotella miehiä takaisin laivalle, selittäen että miesten ei tulisi välttää mihin puolalaisia nykyään viedään. Kun laivayhtiö ei saanut rikkureita tilalle, lähetti se miehille sanan saapua sovinnontekoon, koska puolalaisia ei muka kuitenkaan voida viedä perille Danzigin eristämisen takia Puolasta. Miehet kieltäytyivät.

Tapauksesta on lähetetty selkiperäiset tiedot Italian merimiesliiton esimehelle Giuseppe Giolettille ja sosialistiselle lehdelle Avantiille Roomaan. Sillä välin täkäläinen italialainen työväenliitto kerää varoja miesten matkatarpeisiin. Kun miehet pääsevät Italiaan, tulevat he liittoonsa välityksellä nostamaan oikeusjutun Anchor-linjaa vastaan, vaatien korvausta siitä, että yhtiö kieltäytyi heitä kuljettamasta kotiseudulle vapaasti. Koska Italian merimiesliitto on mahtava voima välimeren laivallikenteessä, joutuu brittiläinen laivayhtiö kalliisti maksamaan sopimustensa rikkomisesta.

O. B. Union toimitsijain rääkkääjiä on vangittu

WINNIPEG, Canada (F.P.) — Viisi henkilöä on vangittu One Big Union organisaattorin O. E. Christopherin kauppauksen johdosta viime heinäkuulla Estevanin kauppalassa, Saskatchewanissa. Christopher kärsi melkoista väkivaltaisuutta.

Vangitut miehet ovat: kapteeni Sam Dryden, sotaveteraanien järjestön Estevanin osaston esimies; korpraali G. Hunter, Saskatchewanin maakuntapoliisi; Tom Munro, Jim Clarke ja Ames Gough, jotka ovat Estevanin asukkaita. Vangitsemiset toimitettiin maakunnan poliisihallinnon pitämään tutkinnon jälkeen. Kauppauksesta tekivät valituksen One Big Union edustajat Winnipegissä.

PONZIN LIIKE KONKURSITILAAN

BOSTON, 17 p. elok. — Piirituomari Mortonin federaalioikeudessa panttiin tänään alotteelle konkurssihakemus rahakonehtelija Charles Ponzin ja hänen 15 miljoonan dollarin keinottelulaitostaan vastaan. Lakimies John Crowley vaatii valtion poista pesänhoitajan nimittämistä selvittämään Ponzin ja hänen velkojensa väliset asiat.